

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 4. Mundus vanus, fragilis, in stabilis. Ex Veteri. Ex Novo. Ex Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

simè separat. Debuisset terrenis rebus inferere Naxera in Jos. 18. §. 29.

Osculatus est eum. Matth. 26. c. 9. Velut Judas osculo tradit Christum; sic Mundus suo suaviò demonibus tradit Christianum, in tantum dicens: quemcumque faciavero, ipse est vester, tenete eum. Simon. Cas. l. 8. c. 40.

Villam emi; & necesse habeo exire, & videre illam. Luc. 14. 18. Imprudentiam hic adverte in mundanis nundinis sat vulgarem. Nempe mortales prius emere, quam explorare. En ille epularum repudiator villam spectatum it; quam jam emerat. Stultum mercatorem villæ mulier arguit Prov. 31. 16. *consideravit agrum, & emit eum. Juga bovum emi quinque, & eo probare illa.* v. 19. Laborat secundus infitor infantiã primit: juga emit; tum probat. Oliva l. 13. Strom. hic.

Pax vobis; & cum hoc dixisset, ostendit eis manus, & latus. Joan. 20. 19. 20. Magnò mysteriò dans pacem ore, simul latus, & manus, præbet: ut denotet, pacem, quam ore debat, se etiam corde, & manibus, seu operibus, conferre. Luc. 24. 39. dicit: *videte manus meas, & pedes meos: quia ego ipse sum.* Non alius verbis, alius corde, alius rebus. Nec pacem, quomodo Mundus dat, ego do vobis: Mundus quippe ad instar Judæ pacem oris osculo dat: corde, & manibus insidiosè tradit. Sylveira hic. q. 5.

Mulier habens poculum aureum in manu sua plenum abominatione. Apoc. 17. 4. Calicem, seu populum, Babylonis, dulcem intelligimus deceptionem &c. ubi ad illiciendos populos adhibuit sonitum tubæ, fistulæ, & cytharæ &c. ut festivâ sonorum suavitate inebriati omnes populi, & tribus, & lingue, caderent adorando statuam auream, Rupertus de victoria verbi Dei l. 6. c. 15.

Ex Patribus, & aliis.

Quid strepis ó Munde? immunde quid strepis? quid avertere conaris? tenere vis periens; quid faceres, si maneres? Quem non deciperes dulcis; si amarus alimenta mentiris. S. August. l. 29. de V. D. secundum Lucam.

Vides magnam molem? habes, quod videas, & non habes, quod teneas. Solidior est fumus igni proximus, & terræ proximus: attenuatus evanescit, & disperit; quando se multum extulerit. S. August. l. 109. de tem. loquens de fumo.

S. Petrus Clementem docebat, Mundum hanc esse plenam fumò domum. Clemens Rom. in ep.

Vix habet Mundus, ut fallat. Perlit imago illa rerum ad decipiendum usque decora. Prius nos seducere verò cogitabat fulgore; non poterat. Prope jam non valet & ipsa nos falsa ostentatione corrumpere. Solidis bonis carebat; ecce deficit etiam caducis &c. S. Eucherius ep. Paræn. ad Valerianum.

O pravariatores, revertimini ad cor; intelligite non intelligentes; quia omnes promissiones mun-

di seductoriae sunt; omnes blanditiæ venenatæ: & delectationes pocula mortalia; viæque ejus sempiterna mors. S. Laurent. Just. de virtute fidei c. 1.

Præfens seculum iniquitate superabundans, utrum fideliter diligit, sæpissimè ignoratur. O quam jugiter fingit; & sanctæ charitatis tegumentò se vestit. S. Laur. Just. l. de Refurr. D.

Mundus est falsus amicus; qui in morte deserit, de suo non tribuit, auxilium nullum impendit. S. Bonavent. l. 97.

Mundus anguilla est similis; quæ sæpe, dum teneri creditur, non habetur: imò, quantò manu fortius stringitur, tantò citius de manu egreditur. Id. f. 102. D. 11. Pent.

Videbis aliquando in aere nubem hominis magni, turrisve excellæ figurâ; sed mox ventò rapta dissolvitur, & evanescit. Talis est spes nostra in Mundo collocata. Promittit Mundus turres dignitatum; sed omnia hæc sunt arces in aere fabricatæ, quæ celerrimè dissipantur. Diez Mundi contemptus.

Meritò Mundus in S. Scriptura vocatur hypocrita: quia cum foris valde speciosus sit; intus tamen plenus est corruptione, & vanitate. Si Mundus apertus esset, statim deprehenderetur esse vanus, & falsus. Quidquid enim est in Mundo, præteritum, præfens, aut futurum est: quod præterit, jam non est; quod futurum, in certum est; præfens verò instabile, & momentaneum. Stella de cont. van. p. 1. c. 4.

De latronibus Ægyptiis refert Seneca: quòd itinerantes non tumultuariè pro more grassatorum nostratium, neque efferatè, invadebant, sed humanè conveniebant; blandè ex jumento, si quò fortè vehebantur, submittebant; magnificis promissis lactabant; arcè quoque amplexabantur. Et quando iratus viator talibus blandimentis delinitus, optimè secum agi putabat impii sicarii miserum trucidabant. In hoc amplectuntur, ut strangulent, inquit Seneca ep. 47. Horum prædonum similis Mundus fallax; qui, cum adulatur, strangulat. Didacus Niss. f. 3. D. 5. Quad. §. 3.

Vulpes glaciem transitura aurem applicat, non confidens se ei, si subitus aquam fluentem audiat; timens nimis esse tenuem. Mundi gloria splendens glaciens; sed fragilis. Plus crede literis scriptis in glacie, quam Mundi fragilis vanæ fallaciæ. Appone autem, audies fluxum. Mundus tranlit, & concupiscentia ejus. Joan. 2. 17. Johngen p. 3. Exh. 28.

Anguilla Lem. *Compressa dilabitur.* Picinelli.

§. IV.

Mundus vanus, fragilis, instabilis.

Ex Veteri.

Vidit in somnis Scalam. Gen. 28. 12. Scala est hujus vitæ in constantia; in qua alii è summo dejiciuntur in imum; alii ex imo evahuntur in summum; idque ad Dei nutum, & voluntatem; qui scalæ huic incumbens eam dirigit. Philo de somniis. Jeri-

Jericho olim urbs fuit magna, populosa; unde & suum regem habuit, ut patet. Jos. 2. 2. sita in regione campestri, & pinguiissima; ubi balsamum præstantissimum, nusquam alibi. Abundat rosætis, cannis, melle, palmetis; unde & civitas palmarum appellata. Est typus Mundi, qui mutatur ut luna. Odoratas delicias suis amatoribus exhibet; sed instar odorum evanescent. Cornelius in Jos. 1.

Clangentibus tubis-muri illicò corruerunt. Jos. 6. 20. Disce, quam infirma, exilis, & vana, sit Jericho, id est, Mundi gloria: ut pote quæ folis tubarum flatibus ruit, & evanescit. Cornelius hic.

Gaudium hypocrita ad instar puncti. Job. 20. 5. Hypocrita est hic Mundus; cujus gaudium est instar puncti; quod nec latum, nec longum, nec profundum. S. Bonavent. foliolo. c. 2.

Circumdabunt eum salices tormentis. Job. 40. 17. Mundus iste, propter velocem volubilitatem suam, torrentis nomine appellatur. V. Bedain Jobl. 3. c. 9.

Vidi impium superexaltatum, & elevatum, sicut cedos Libani: & transivi, & ecce non erat. Ps. 36. 35. 36. Dum intuetur remotior, videt non fuisse: in propinquo videt exaltatum; remotius non esse. Ni transisset, veritatem non spectasset. Naxera in Jos. 18. §. 29.

Vox tinnitui in rota. Ps. 76. 19. Non intelligo. Audiam, quid dicis: apparuerunt fulgura tua orbi terrarum. Orbis terrarum est rota: nam circuitus orbis terrarum meritò & orbis dicitur. S. August. hic. Ita ille hunc textum legit.

Foderunt sibi cisternas, dissipatas, quæ continere non valent aquas. Jer. 2. 13. Vere cisterna dissipata honor, cisterna perforata voluptas, divitiæ, & omnis prosperitas mundialis: non valet aquam continere. Triduo placet, & statim evanescit omnis illa consolatio; & fastiditur, & displicet. S. Thom. Vill. f. D. 3. Quadr.

Ex Novo.

Video homines velut arbores ambulantes. Marci 8. 24. Quam bene vidit arbores Symbolum vanitatis: marcent hodie avulsæ, quæ heri gratè floribus coronatæ. Cæcus à turba separatus videt, quam caduca sint, quæ ab hominibus habentur firmissima: eductus agnoscit, in civitate non videt. Naxera in Jos. 18. §. 29.

Misit illum in villam suam-in se autem reversus. Luc. 15. 17. Qui inter homines à se migrarat, inter bestias ad se reversus est. Quid ejus illustravit mentem? à terrenis separatio, & à longè spectans Mundum. Id. ib.

Cum appropinquaret Jericho. Luc. 18. 35. Sapienter Christus prope Jericho illuminavit cæcum: ut primò mox intuitu discat Mundi fœditatem; conjiciatque ex ruinis urbis orbis vanitatem præsentem, & futurum excidium. Oliva l. 13. Strom. hic.

Ex Patribus, & aliis.

Credendum est; hunc Mundum esse alienum, & in eo nihil nobis proprium, nisi fidem, Religionemque. S. Justinus ep. ad Zenam, & Serenum, fratres.

Desertum plangimus hujus Mundi: desertum enim dicitur res, ubi non manetur: quia ergo hic non permanetur, desertum dicitur. S. Chrysol. hom. de Jephthe.

Umbra, & somnium quoddam, est erraticus hic Mundus. S. Ephrem de judicii lamentatione.

Omnia Mundana, umbra, fumus, & bulæ, sunt. S. Nilus Cap. Paræn.

Mundus iste semper tendit ad non esse; & per momenta singula fluit ad nihilum. S. Laur. Just. discipl. mon. conversat. c. 1.

Mundus iste est instar domus; quæ habet duas portas: unam ad intrandum, scilicet navitatem; alteram ad exeundum, scilicet mortem. S. Vinc. Ferr. f. f. 4. Pasch.

Iste Mundus est ut arbor; fructus ejus sunt honores, dignitates, divitiæ. Et quilibet vult colligere: sed jam minatur ruinam. Id. f. in Vigil. Pent.

§. V.

Mundus plenus periculis.

Ex Veteri.

Vallis autè sivestris habebat puteos, multos bituminis. Gen. 14. 10. id est, Mundus habet multa retinacula. Hugo Card. in Ps. 58.

Timuit Elias, & abiit. 3. Reg. 19. 3. Non mulierem fugiebat Propheta tantus; sed sæculum. Nec mortem timebat, qui se obtulerat requirenti: & qui dicebat ad Dominum: recipe animam meam. Tædium vitæ istius sustinens, non cupiditatem: sed fugiebat sæcularem illecebram, & conversationis maculosæ contagionem. S. Ambros. l. de fuga sæculi c. 6.

Quoniam ipse liberavit me de manu venantium. Ps. 90. 3. Multi sunt venatores in isto Mundo, qui animas nostras venari conantur. S. Hieron. hic.

Torrentem pertransiit anima nostra. Ps. 123. 5. Sæculum præfens est. Quia ergo omnis caro fœnum, & omnis gloria ejus tanquam flos agri; hujusmodi levità facile secum trahit torrens inundans. S. Bernardus D. 4. Pent. de David & Goliath &c.

Sicut liliam inter spinas. Cant. 2. 2. Plenus est Mundus spinis: in terra sunt, in aere sunt, in carne tua sunt. Versari in his, & minimè lædi, divinæ potentie est, non virtutis tuæ. S. Bernardus l. 48. in Cant.

Scito, quoniam in medio laqueorum ingredieris. Eccli. 9. 20. Non dixit, juxta laqueos pertransis; sed in medio laqueorum. Utrinq; nobis voragines, utrinque doli. Navigium Mundum esse puta; temonem, suppositam terram; velum cælum; vectores homines; mare subjectam abyssum: quomodo igitur